

de Euripide

Alceste

S
T
A
G
I
U
N
E
A
2
0
0
3
0
4

Teatrul National
Cluj -Napoca Director general Ion Vartic

A L C E S T A

d e E u r i p i d e

Heracles ♣ Marius Bodochi
Admet ♣ Ovidiu Crișan
Alcesta ♣ Ramona Dumitrescu
Pheres ♣ Anton Tauf
Corifeea ♣ Miriam Cuibus
Corifeul ♣ Cornel Răileanu
Apolo ♣ Dragoș Pop
Thanatos ♣ Cristian Rigman
Prima slujitoare ♣ Elena Ivanca
A doua slujitoare ♣ Cristina Pardanschi
A treia slujitoare ♣ Viorica Mischilea
Turista/Vestitoarea ♣ Irina Wintze
Femeia de serviciu ♣ Maria Munteanu

Corul femeilor din Phera:

♣ Ileana Negru ♣ Eva Crișan ♣ Adriana Băilescu ♣ Carmen Culcer
♣ Alexandra Georgia Siegel ♣ Lucia Wanda Toma ♣ Cristina Răgoșcă ♣ Anca Gotzi ♣

Corul bărbaților din Phera:

♣ Adrian Cucu ♣ Emanuel Petran ♣ Ruslan Bârlea ♣ Cătălin Codreanu ♣ Virgil Müller
♣ Adrian Drăgușin ♣ Cristian Grosu ♣ Andrei Zagorodnii ♣ Marian Parfeni ♣

Însoțitorii lui Heracle:

✓ Dan Chiorean ✓ Cristian Grosu ✓ Radu Văduva ✓ Rareș Abraham ✓ Romina Merei
✓ Patricia Boaru ✓

Turisti:

☞ Ileana Negru ☞ Eva Crișan ☞ Adriana Băilescu ☞ Carmen Culcer
☞ Alexandra Georgia Siegel ☞ Adrian Cucu ☞ Ruslan Bârlea ☞ Cătălin Codreanu
☞ Cristina Răgoșcă ☞ Anca Gotzi ☞ Romina Merei ☞ Patricia Boaru ☞ Cristian Grosu
☞ Andrei Zagorodnii ☞ Marian Parfeni ☞

Paparazzi:

☞ Emanuel Petran ☞ Dan Chiorean ☞
Radu Văduva ☞ Cristian Grosu
☞ Rareș Abraham ☞

Regia: Mihai Măniuțiu

Decoruri: Cristian Rusu și Mihai Măniuțiu

Costume: Cristian Rusu

Un bocet: Iosif Herțea

Dansuri: Vava Ștefănescu

Pictura: Cristian Rusu și Mihai Pop

Regia tehnică: Constantin Pojone

Lumini: Jenel Moldovan și Dorel Șimon

Sonorizare: Marius Rusu

Sufleur: Nicoleta Văluță

Alcesta, reprezentată la Marile Dionisii în anul 438 î. Ch, este capodopera cea mai veche ce s-a păstrat din teatrul lui Euripide. O piesă greu de încadrat după regulile clasice ale dramaturgiei grecești, drama amplifică sensurile unei binecunoscute legende tesaliene.

... în Alcesta se explorează domeniul suferințelor omenești nimicitoare, care generează simțământul tragicului.

Deși piesa poartă titlul Alcesta, personajul cel mai interesant, care a stârnit cele mai multe nedumeriri, este Admet. El este un tip nou de erou neeroic, a cărui trăsătură distinctivă nu este tăria, ci lipsa voinței.

Personajul Alcestei este unul dintre cele mai pure din creația lui Euripide. Nici o umbră nu este amestecată în figura eroinei care, în contrast cu Admet, învingându-și sentimentele de mamă, își jertfește soțului viața și tinerețea.

Euripide a introdus în personajul Alcestei un nou resort al emoției tragice, anume admirația decurgând din sacrificiul liber consimțit. Aici omul nu mai este zdrobit de fatalitatea ostilă, ci pare că se angajează singur într-o devenire nimicitoare, care deșteaptă în cititor și spectator sentimentul unei admirații tragice.

Alexandru Pop, prefață la Euripide - Bachantele, București,

Editura pentru literatură, BPT, 1965

Viața lumii, nașteri, pieiri, primeniri, treceri și stări și statornicii, creșteri și veștejiri, dezastre, prăbușiri și pustiiri peste care viața se întoarce în floare, marea și astrele, întinderi de pământ, râuri, fiare, păduri, toate vin și trec și stau, trainice în lungul timp, așezate pe temelii de nezdruncinat, urmându-se după legi neabătute și bune. și oamenii la fel, ca șir de generații, apărând, dispărând și apărând iar în lumină și în nesfârșirea timpului. Dar omul, ca ins, e vulnerabil și de tot pieritor, doar omul, care se naște, se bucură, suferă și moare. Care are o singură viață, de trăit o singură dată. și care este unic, insubstituibil și irepetabil. Individul uman este singura realitate totodată părtinitoare și pieritoare. Iar viața lui și conștiința lui de sine sunt structurate pe aceste două date definitorii și fundamentale. De răspunsul fiecăruia la ele depind demnitatea lui și locul lui în ierarhia existențelor din univers. Și cu cât este mai mare puterea de viață care însuflețește un om, deci tensiunea dintre forță și limită, cu atât destinul lui este mai tragic.

Petru Creția, Catedrala de lumini - Homer, Dante, Shakespeare,

București, Editura Humanitas, 1997, pp.42-43

Euripide

(480-406 î. Hr.)

Fiul lui Mnesarchos, agricultor înstărit, și al nobilei Clito, al treilea mare tragic grec a venit pe lume în timpul războaielor medice, chiar în ziua în care flota persană a fost învinsă de atenieni.

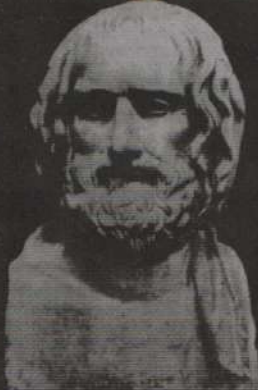
Născut în strâmtoarea Euripos, unde s-a decis soarta patriei sale, el a primit numele de Euripide. S-a bucurat de o educație îngrijită cu accent pe exercițiile atletice, foarte apreciate în Elada acelor timpuri, dar talentul său s-a manifestat în pictură și s-a desăvârșit în poezie. De copil, participă la Marile Dionisii, alături de tatăl său. În anul 455 termină prima tetralogie din care s-a păstrat numai titlul uneia din piese și câteva versuri, Peliadele.

Ca și Eschil, Euripide rămâne în istorie ca un inovator în construcția tragediei. Aristotel apreciază meritele primului mare tragic grec, Eschil, „de a fi introdus al doilea actor și de a fi micșorat importanța corului”, de a fi redus lirismul tragediei punând accentul pe dialog, ceea ce a imprimat tragediei un puternic caracter dramatic. Al doilea mare tragic grec, Sofocle, e omul „Secolului de Aur” al Atenei. Fiind epoca în care „omul este măsura tuturor lucrurilor”, Sofocle estompează rolul destinului implacabil, configurând o nouă relație dintre destin și om, relație în care atenția este concentrată asupra personalității umane, a responsabilității morale, a voinței sale de acțiune. După Sofocle, tragedia greacă a progresat prin opera lui Euripide. Acesta a acordat importanță unei mai mari varietăți de sentimente și de idei, în suflute și mișcare, în arta peripețiilor și a surprizelor, în asemănarea cu viața reală și în sporirea efectului patetic. Acesta este motivul pentru care și în prezent Euripide e cel mai apropiat de sensibilitatea contemporană. Spre deosebire de înaintașii săi - Eschil, 13 victorii în viață și 15 postume, Sofocle, 24 de victorii - Euripide n-a fost încununat cu laurii victoriei decât la 8 concursuri. Este autorul a 92 de tragedii și drame cu satiri, din care s-au păstrat 18. Iubit de public, era, totuși, socotit un necredincios și răzvrătit împotriva ordinii sociale din epoca sa. Nu se putea bucura de simpatia conducătorilor, cel care spunea: „Aceeși mamă, Natura a dat tuturor oamenilor aceeași înfățișare; așa încât nici un om n-are nimic care să-l deosebească de ceilalți oameni: nobili sau oameni de rând, cu toții avem aceeași obârșie”, sau: „adeseori cinstea o poți găsi mai ușor la oamenii simpli”. În piesa sa Ciclopul, singura dramă cu satiri păstrată din Antichitate, în tușele caricaturii, Euripide demască practici și idealuri sociale primejdioase.

Prin concepție el este cel mai îndrăzneț inovator, tragedia sa având o structură mai complexă. El contopește datele a două sau mai multe legende, prelungeste așteptarea spectatorului, modifică situația prin surprize sau o diversifică intercalând episoade; efectul scontat fiind tonul patetic. Deși Aristotel îl critică pentru compoziția sa defectuoasă, îl recunoaște, totuși, drept „cel mai tragic dintre tragici”.

Spre deosebire de Eschil și Sofocle, Euripide preferă să trateze nu mari evenimente epice, ci fapte secundare, dar aceste fapte trebuie să aducă pe scenă situațiile cele mai violente, cele mai fecunde în pasiuni și suferințe: o fiică este trimisă la moarte de propriu-i tată; o soție se sacrifică de bună voie spre a-și salva soțul; o mamă scoate ochii celei care i-a ucis fiul și-i înjunghie copiii; o femeie devorată de patima dragostei vinovate pentru fiul ei vitreg; o soție înșelată și părăsită se răzbună, omorându-și rivala și propriii săi copii. Acestea sunt subiectele tragediilor *Ifigenia în Aulida*, *Alcesta*, *Hecuba*, *Hipolit*, *Medeea*. Pe Euripide nu-l interesează, ca pe precursori, actul de voință îndelung și bine chibzuit de erou, ci mai degrabă impulsurile instructive, sentimentele mistuitoare, izbucnirile pasionale. Eroii săi acționează sub puterea unor forțe irezistibile venite din adâncurile subconștientului. Și fiind convins că pasiunile arzătoare și contradicțiile surprinzătoare răvășesc mai ales sufletul feminin, Euripide preferă ca protagoniste femeile, pe care le arată îndeobște capabile de fapte sublime sau oribile. El nu caută nici să le condamne, nici să le absolve, ci să le înțeleagă și să le motiveze faptele. Consemnează slăbiciunile muritorilor, dar elogiază și cele mai frumoase sentimente umane.

În *Alcesta* a arătat că știe să descifreze adâncimi și nuanțe ale inimii omenesti cum nu s-a mai scris înainte de el.

Alcesta face parte din tetralogia: *Cretanele, Alcmeon în Psophis, Telefos*. Aceasta din urmă s-a păstrat integral și este prima piesă a lui Euripide al cărei text ne e cunoscut. Ea ocupă locul al patrulea în tetralogie, adică al jocului satiric. Însă nu e vorba de un joc satiric. Se pare că este o inovație a lui Euripide de a încheia tetralogia tot cu o dramă, de o nuanță mai ușoară. Partea întâi este profund tragică, pentru ca partea a doua să ia o turnură cu nuanță comică, fapt ce arată afinitatea cu jocul satiric.

Prezentată la Marile Dionisii din primăvara anului 438, la care învingător a fost Sofocle iar Euripide a obținut premiul al doilea, *Alcesta* este tragedia unei soții care acceptă să moară în locul soțului său.

În ziua nunții celei mai frumoase și virtuose fiice a regelui Pelias din Iolcos cu regele Admet din Tesalia, camera nupțială e împânzită de șerpi. Admet nu a adus jertfe zeiței Artemis, care-l condamnă la moarte. Dar Apolo, ocrotitorul lui Admet, obține de la Parce, zeițele morții, ca acesta să rămână în viață dacă un alt om se sacrifică în locul regelui și coboară în Hades. În ziua sortită morții, singura ființă care se învoiește la sacrificiul suprem este soția lui, Alcesta. În timp ce convoiul funerar se pregătește de înmormântare, Heracles cere găzduire în palat. I se ascunde nenorocirea și porțile se deschid pentru oaspete. În vreme ce Heracles petrece în casă, Pheres, tatăl lui Admet, aduce prinoase pentru moartă. O ceartă violentă are loc între tată și fiu, lângă mormântul Alcestei. În mormântarea se încheie chiar când Heracles, ameit de băutură, află adevărul. Cuprins de remușcări, eroul semidivin aleargă să se lupte cu zeul morții, Thanatos, îi smulge prada și i-o aduce înapoi pe Alcesta lui Admet. Eroina este unul din cele mai pure personaje ale lui Euripide. Ea personifică sentimentul de dragoste și devotamentul soției. Figura sa nobilă e pusă în lumină în poezia dramaticului moment al despărțirii de viață, din tirada slavei care ne relatează cum Alcesta se pregătește să moară. Complexitatea sufletului ei: pe de o parte, gingășia ei, pe de altă parte, feminitatea și gravitatea hotărârii ei. Alături de Alcesta, soțul ei, Admet, este o figură mediocră. Euripide depășește și aici tradiția: smulge masca de pe fața bărbatului, arătându-l în meschinăria lui. Admet nu are nimic eroic, acceptă egoist sacrificiul soției, după care se lamentează că nu poate trăi fără ea și că vrea să o urmeze în mormânt. Nimeni nu-l crede. E o critică plină de ironie la adresa căsniciei elene în care femeia e supusă necondiționat. Femeia în slăbiciunea ei este mai capabilă de eroism decât bărbatul investit cu toate puterile.

■ **Inovator**, Euripide își supune eroina spasmelor ce preced sfârșitul, pentru prima dată, în tragedia greacă, moare un personaj în fața spectatorilor. În naturalețe și simplitate, prin subtil realism psihologic, personajele sunt coborâte de pe pedestalul sublimului la nivelul oamenilor de rând, într-un limbaj firesc al vieții cotidiene. Euripide a devenit cel mai „modern” dintre tragicii greci și cel din opera căruia s-au inspirat adesea dramaturgii de-a lungul timpului.

■ **Euripide moare pe neașteptate** în anul 406, la începutul primăverii, departe de Atena, în Macedonia, la curtea regelui Arhelaos. A fost înmormântat cu toate onorurile la Arethusa, în mijlocul naturii. Atenienii, îndurerați la aflarea morții poetului tragic, au ridicat în amintirea lui, pe drumul care duce de la Atena la Pireu, un cenotaf cu următoarea inscripție: „Mormântul lui Euripide este întreaga Grecie. Osemintele sale au rămas în pământul Macedoniei, unde l-a ajuns sfârșitul vieții. Patria sa este Atena, Grecia Greciei. Iubite de muze, să primească acest elogiu alături de atâtea altele.”

Adaptare de Roxana Croitoru după Ovidiu Drimba, *Istoria Teatrului Universal*, București, Editura Saeculum I.O., 2000 și Liviu Rusu, *Eschil, Sofocle, Euripide*, București, Editura Tineretului, 1961.

În vara anului 1979, la sfârșitul stagiunii Naționalului clujean, publicul, nu prea numeros - dar scos atât din lăncezeala conservatorismului, cât și din moleșeala anotimpului - era în plină fierbere la finalul spectacolului montat de tânărul pe atunci Mihai Măniuțiu după tragedia Persii a lui Eschil. Rămase în sală, în picioare, lângă fosă, două grupuri de spectatori, cel indignat și cel entuziasmat, se înfruntau față în față: grupul înflăcărat striga: „Genial!”, iar cel oțărât țipa: „Inadmisibil!”... Fusese, într-adevăr, o seară revoluționară de spectacol tragic. Cu părțile leitmotivice de teatru cântat ale Corifeului (susținute de Marcel Iureș, care cutreiera prin culise ca printr-un templu părăsit) intersectate de părți șocante de vorbire „pe corzi”, stridentă, inumană (ale Umbrei iesite din Hades).

În treacăt fie spus, în tinerețea lui de regizor al Naționalului clujean, Mihai Măniuțiu a suportat, câțiva ani buni, atacurile agresive, iritate, ale mediocrității și semidoctiei dintr-o instituție teatrală care - dominată, în mare măsură, de mahalaua sufletească - respingea din instinct spectacolul cerebral de artă, obsedată de așa-zisul spectacol popular, care, cică, „desfundă mahalalele”. De aceea, nu-i de mirare că Mihai Măniuțiu s-a ferit să mai monteze tragedie greacă la Cluj, și-a continuat, însă, programul propriu de reteatralizare a tragediei grecești prin alte părți: cu *Antigona*, la Piatra-Neamț (unde a construit din sala de spectacol un amfiteatru al tragediei) și cu *Bacantele*, la Naționalul bucureștean.

Măniuțiu revine la Cluj cu o tragedie grecească după aproape douăzeci și cinci de ani. Aș fi zis „după un sfert de veac”, dacă, între timp, n-am fi sărit într-alt secol. Preparativele producerii spectacolului *Alcesta* au fost lungi, încordate, aproape disperate. Din lipsa banilor, firește. (Căci banchierii și îmbogățitii de azi ai Clujului sunt profund aculturali. Clujul cultural supraviețuiește nu datorită lor, ci în ciuda lor. Faptul că Clujul culturii de performanță dă orașului prestigiu și rafinament îi este total indiferent Clujului financiar.) Proiectul regizoral, monumental și strălucitor, a fost miniaturizat, iar costumatia, simplificată. La o mașinărie teatrală insolită - imaginată de regizor și prin care urma să se facă legătura dintre lumea de aici și cea de dincolo - s-a renunțat din precaritatea simultană a mijloacelor tehnice și financiare. Ș.a.m.d.

Dar, chiar și în varianta aceasta austeră, miniaturizată, „desenul interior” al regiei rămâne intact: adică, clar și coerent, impregnat de cultura și inteligența artistică din totdeauna ale lui Măniuțiu. Spectacolul *Alcesta* e o lecție teatralizată despre miracol și de despre relația lui cu noi, cei de astăzi. Nu e vorba aici doar de miracolul smulgerii Alcestei din „casa întunericului”, ci și despre altceva, mai general. Despre faptul că lumea lui Admet, a lui Heracle și a Alcestei - adică lumea arhetipurilor și miturilor - nu este un muzeu, ci o lume mereu vie, neperceptută însă ca atare de efemera lume contemporană. E vorba despre lumea sacră ce persistă, camuflată, în lumea noastră profană. Miracolul există și se întâmplă, il „dezlănțuie zeii” mereu, dar lumea noastră de turiști și paparazzi, prostită, nu-l mai percepe ca sacru, ci doar ca fapt senzațional și poză publicitară. Revelația și fiorul mistic sunt acte strict individuale: în spațiul scenic al celor două lumi, numai o turistă singuratică - rătăcind, exaltată și năucă, dintr-un timp într-altul - mai percepe miracolul și sacralul în calitate de sacru.

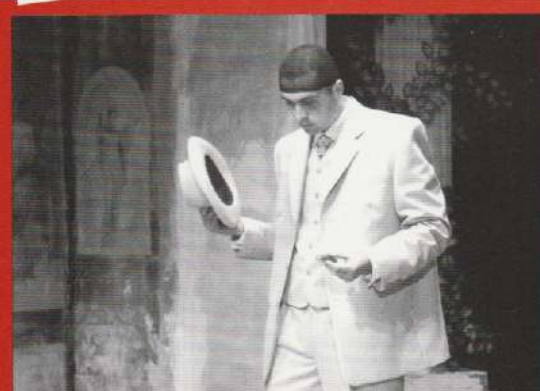
În fine, câteva cuvinte despre finalul-surpriză, mut, strict pantomimic, închis în sine ca într-o scoică: abia „scoasă la lumină dintre morți”, Alcesta coboară iarăși, de bunăvoie, la cei morți. Intuiție regizorală - creatoare! - exactă și crudă. Cine s-a mântit, cufundându-se în subpământa morții, nu mai poate „să se curețe deplin de legăturile cu zeii din adânc”. Cine a fost dincolo și s-a întors dincoace nu mai poate să fie la fel ca înainte: e altcineva, e altfel, de altundeva, ambiguu, prea-plin de ceva incomunicabil. Chiar și vorbărețul Heracle, trecut prin moarte, devine un zeu tăcut: enigmă statuară.

Alcesta lui Euripide, în secvența spectaculară finală, seamănă cu Euridice, aceea din viziunea lui Rilke: „Era în sine. Starea ei de moarte o pătrundea ca un prea-plin.

Cum plin i-un fruct de întuneric și dulceață, așa era de moartea-i mare plină.”

Ion Vartic

ALCESTA

de Euripide

versiunea scenică de Mihai Măniuțiu

bazată pe echivalențele românești ale lui Alexandru Pop

Vestitoarea/Turista

În ziua nunții sale cu Alcesta, Admet, regele meleagurilor tesaliene, din preajma lacului Boibe, a uitat să-i aducă jertfe zeiței Artemis. Artemis nu a întârziat să se răzbune. Când Admet, basileul, a intrat în odaia nupțială, a găsit-o mișunând de șerpi, ceea ce însemna că a fost osândit la moarte. Apollo, zeul cel mare, zeul luminii, a intervenit, însă, în sprijinul protejatului său și a alinat mânia surorii sale Artemis. Totodată, îmbătându-le cu vin dulce, a obținut de la zeițele sortii, de la ursitoare, ca Admet să fie mântuit de moarte dacă alt muritor se va învoi să-și dea viața în locul său. Numai Alcesta s-a învoit să moară în locul lui Admet.

Apolo

L-am mântuit pe Admet de ceasul morții, amăgindu-le pe Moire, pe zeițele sortii, iar zeițele s-au învoit să-l izbăvească de la pieire, de va da pe altul să coboare-n Hades pentru el. Rugându-se de toți prietenii pe rând și de bătrânii săi părinți ce l-au născut, nici unul n-a primit, numai soția lui a vrut să meargă în bezna morții pentru el. Acum, purtată-n brațe de bărbatul ei, se stinge-n casă. Tocmai azi e hotărât sorocul morții, despărțirea de cei vii. Eu, ca să nu mă pângăresc, voi părăsi aceste scumpe acoperișuri de palat. Iată-l pe Thanatos, pe zbirul morților, care-o va coborî în casele lui Hades. A sosit la timp. El, ceasul de pe urmă i-l pândea de mult.

Intră Thanatos.

Thanatos

Ce-i cu tine în preajma casei?
Ce te-nvârți pe-aici, Apollo?
Iară vrei pe nedreptate
să ne scazi și spulberi slava
nouă, celor din adâncuri?
Nu-i destul c-ai dus hotarul
morții lui Admet departe,
amăgindu-le pe Moire
cu măiastra-ți viclenie?
Și-acum vii aicea
s-o păzești pe Alcesta, care
se-nchină de bunăvoie
morții ca să-și scape soțul?

Apolo

Fii liniștit! Dreptatea e de partea mea.

Thanatos

Cum, și de mortul ăsta vrei să mă lipsești?

Apolo

Nu ți l-am smuls cu sila nici pe celălalt.

Thanatos

Atunci, cum de-i aici și nu e sub pământ?

Apolo

Și-a dat soția-n loc, pe care acum vrei s-o duci.

Thanatos

Venit-am s-o cobor în bezna din adânc.

Apolo

Hai, du-te, ia-o! Văd că ești neînduplecat.

Thanatos

Ucid pe cei sortiți să moară: acesta-i rostul meu.

Apolo

Ba să-i lovești pe cei împovărați de ani!

Nu-i chip să-mbătrânească Alcesta printre ai săi?

Thanatos

Cu morții-n floarea vârstei mă slăvesc mai mult.

Apolo

Murind bătrână, falnic o vor îngropa.

Thanatos

Apolo, văd că-i pârținești pe cei avuți.

Apolo

Ce spui? Ajuns-ai plin de duh fără s-o știi?

Thanatos

Cei înstăriți și-ar cumpăra un trai mai lung.

Apolo

Deci nu te-ndupleci să-mplinești dorința mea?

Thanatos

Femeia-aceasta-n Hades tot va coborî.
Mă-ndrept spre ea să-i tai șuvițele de păr.
Și cel pe care-l însemnez cu mâna mea
se dă-n puterea zeilor subpământeni.

Întră în palat. După plecarea sa vin corurile, alcătuite din femei și bărbați din Phera.

Corifeea

Ce-i cu liniștea din fața casei?

Corifeul

Curtea lui Admet de ce-i tăcută?

Corifeea

Nimeni nu e-n preajmă să ne spună:
trebuie s-o plângem pe regina
moartă sau Alcesta-i încă vie
și mai vede razele luminii
a lui Pélias odraslă, care
ni se pare cea mai minunată
dintre soții - prin marea sa iubire?

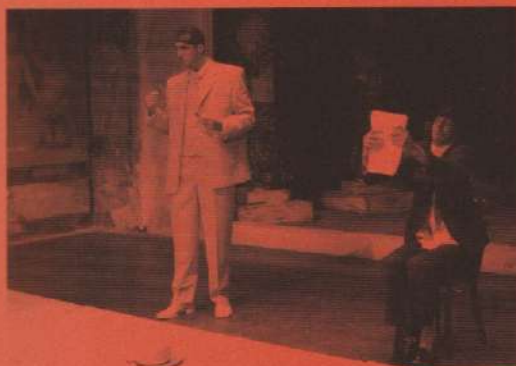
Corul

Strofa I

Oare se-aud suspine din casă,
frângerii de brațe și vaier,
semn al sfârșitului?

Corifeea

Apolo, arată-te,
valul restriții astâmpără-l, mântuitorule!

Cu nici un preț! Știi bine felul meu de-a fi.

Apolo

Potrivnic oamenilor și urât de zei.

Thanatos

Nu pot să-ți las mereu ceea ce nu-i al tău.

Apolo

Ascultă, cerbicia ți se va-nmuia!

La casele lui Pheres va sosi un om

în drum spre țara tracilor cu iarnă grea.

Primit ca oaspe de Admet

în casă, ți-o va smulge pe soția lui.

Vei fi silit s-o lași; în schimb, n-o să câștigi
nici o recunoștință, ci doar ura mea.

Thanatos

Vorbește-ntr-una! Nu vei dobândi nimic.

Întâiul hemicor

E prea tăcere ca să fi murit.

Corifeul

Admet n-a săvârșit cumva pe-ascuns
înmormântarea scumpei lui soții?

Al doilea hemicor

Aceasta-i ziua ce s-a hotărât...

Va trebui să meargă sub pământ.

Corifeul

Când dreptii sunt bătuiți de nenoroc,
se cade să-i jelească orice om.

Corul

Strofa a II-a

Unde să mergem? La care

preot, la care altar pentru jertfe?
Iată, se apropie grabnic
prăpastia morții.

Antistrofa a II-a

Unde afla-vom acuma
nădejdea-nvierii?

Corifeea

Răul e fără leac.

Din palat ies slujitoarele.

Dar vrem

să știm: Alcesta-i încă vie, ori s-a stins?

Prima slujitoare

E vie și e moartă în același timp.

Corifeul

Cum oare să fi mort și totuși să trăiești?

A doua slujitoare

În preajma morții duhul său se risipește.

Corifeea

Sărmane-Admet, ce nobilă soție pierzi!

A treia slujitoare

Abia atunci când o va pierde se va dumiri.

Corifeul

S-a dus orice speranță că va mai scăpa?

Prima slujitoare

O smulge cu de-a sila cea din urmă zi.

Corifeea

Vă pregătiți de-nmormântare de pe-acum?

A doua slujitoare

E gata vâlul, doar s-o-mbrace soțul său.

Corifeea

Să știe că sfârșitul său e minunat
și nu-i sub soare nimeni mai presus de ea.

A treia slujitoare

Și cum ar fi, tăgăduiește cineva?

Nici o femeie nu se aseamănă cu ea.

A doua slujitoare

Prisosul dragostei de soț cum să-l arăți
mai viu, decât primind să pieri în locul lui?

Prima slujitoare

O știe-ntreaga lume. Vei fi uluit
aflând cum s-a purtat în casă. Presimțind
că se găsește-n pragul ultimului ceas,
ea trupul său strălucitor și l-a scăldat
în apă de pârâu și s-a-mbrăcat frumos,
scoțând din scrin de cedru haine și găтели.

A doua slujitoare

Apoi, în fața vetrei, astfel s-a rugat:
„Stăpână Hestia, de pe pământ eu plec;
ascultă-mi cea din urmă rugă ce ți-o-nchin.

A treia slujitoare

Orfanii mei păzește-i! Dă-le: fiului -
soție blândă, fetei - un bărbat ales.
Să n-aibă soarta mamei lor, care-a murit
prea timpuriu”.

Prima slujitoare

Pe toate-altarele din case și din curți
rugându-se necontenit a pus cununii
de frunze ce le-a rupt din crengile de mirt,

senină, fără plâns, cu chipul său frumos,
neadumbrît de răul ce se-apropia.

A doua slujitoare

Pășind apoi în casa nunții, se-aruncă
pe pat și hohotind în lacrimi, glăsui:
„Culcuș, în care trup și suflet i le-am dat
bărbatului de dragul căruia mă sting,
rămâi cu bine!

A treia slujitoare

Femeia nouă, care te va stăpâni,
va fi mai norocoasă, poate, însă nu
mai fără de prihană decât am fost eu”.
Apoi tot patul în genunchi l-a sărutat
și l-a udat cu valurile plânsului.

Prima slujitoare

Iar când s-a stămpărat de-atât amar de plâns,
din pat s-a smuls, ținându-și chipul înclinat
și s-a-ndreptat spre ușă, dar s-a-ntors din nou
și iar, și iar s-a prăbușit peste-așternut.

A treia slujitoare

Acesta e prăpădul casei lui Admet.

A doua slujitoare

Murind, el nu l-ar fi-ndurat, pe când așa,
scăpând din gheara morții, va purta mereu
durerea-n inimă și-n veci n-o va uita!

A treia slujitoare

Plângând, o ține-n brațe pe iubita lui
nevastă și o roagă: „Nu mă părăsi!”

Prima slujitoare

În van e ruga lui, căci ea se mistuie,
se macină de boală și tânjește greu
în brațele nefericitului Admet.

A doua slujitoare

Deși de-abia mai pălpâie suflarea sa,
dorește să privească soarele lucind,
că-n veci ea nu va mai zări, decât acum,
luminile și drumul soarelui rotund.
Eu merg să dau de veste că v-ați adunat.

Slujitoarele intră în palat.

Corul

Stăpâne-Apolo, Doamne, Vindecătorule,
izbăvește-l de prăpăd pe-Admet!
Ajută-l, ocrotește-l,
ca și odinioară,
Răsari, mântuitorule, rupând
pecețile morții
și pune hotar lăcomiei
călăului Hades!

*Se deschid larg porțile palatului. Cu pas șovăitor apare
Alcesta, susținută de Admet.*

Corifeea

Priviți, priviți-o,
cea mai fără seamăn dintre femei,
topită de boală,

se duce sub glie-n adâncul
puterii lui Hades.

De-acum înainte voi socoti
că nunțile-aduc mai multe dureri
decât bucurii.

Apare Admet.

Admet

Cu ce-am greșit față de zei, ca să te stingi?
Ridică-te, sârmano, nu mă părăsi,
imploră mila preaputernicilor zei!

Alcesta

Mă duce, mă duce, nu-l vezi tu oare?
Mă poartă-n lăcașul de umbră.

Cu aripi
și negre sprâncene
străfulgeră Hades a moarte.
Hades e-aproape.
Beznela nopții-mi turbură ochii.
Fie s-aveți
parte voioși de lumină.

Admet

De pieri dintre noi și eu voi pieri,
căci tu-mi ești izvorul vieții
și dragostea ta ne e sfântă.

Alcesta

Admet,
eu te-am iubit. De-aceea sufletul mi-l dau
și plec în locul tău, ca tu să poți privi
lumina. Mor, deși puteam să mai trăiesc.
Dar fără tine, traiul meu cum ar fi fost?
De-aceea mi-am jertfit
podoaba tinereții ce mă desfăta.
În schimb, te rog, păstrează-n minte fapta mea.
Îți cer așa puțin.

Și tu-ți iubești copiii tot așa de mult
ca mine, de le ești părinte-adevărat!
În casa mea, rămână singuri ei stăpâni!
Să nu le-aduci o mamă vitregă, ce-ar fi
mai aprigă la fire și i-ar apăsa
cu mână crudă pe copiii mei și-ai tăi.

Te rog nespus de mult, urmează ruga mea!
Eu trebuie să mor și-apusulmeu va fi
nu mâine-poimâine, ci azi numaidecât,
voi trece-n rândul acelor ce nu mai sunt.

Corifeul

Să fii pe pace! Nu mă tem să-ți dau răspuns
în locul său.

Corifeea

Va face-ntocmai precum zici.

Admet

Așa va fi, așa va fi, nu te-ndoi!
Doar tu mi-ai fost nevastă cât ai viețuit,
a mea și-n moarte, vei rămâne numai tu.
Mireasă din Tesalia nu-mi voi lua,
să mă numească sotul ei, chiar dac-ar fi
de-o rară frumusețe și de neam ales.
Păstra-voi doliul nu vreme de un an,
femeie dragă, ci mereu, cât voi trăi!
În patul nunții așeza-voi statuia ta,
făcută de mâna unor meșteri iscusiti
și ei am să mă-nchin și-am s-o cuprind la piept,
rostindu-ți numele, crezând c-o-mbrățșez
pe draga mea soție, chiar de nu va fi.
Vai mie, fără tine cum să mai trăiesc?

Alcesta

○ să te-aline timpul. Morții... nu-s nimic.

Admet

Tu ia-mă cu tine-acolo jos.

Alcesta

De-ajuns e pentru noi că pier în locul tău.

Admet

O, soartă, ce soție minunată-mi smulgi!

Alcesta moare.

Admet

Sunt pierdut!

Corifeea

S-a stins nevasta lui Admet și nu mai e!

Admet

Cât de greu
am fost izbiți de pacoste și eu, și voi.

Corifeul

Admet, va trebui să-nduri acest prăpăd.

Corifeea

Nu ești întâiul muritor care-și pierdu
soția vrednică, nici ultimul.

Corifeul

Să știi

că toți suntem datori c-o moarte pe pământ.

Corifeea

O, de ti-ai găsi, Alcesta,
liniștea și fericirea-n
așezările lui Hades,
neinsoritele palate.

Corifeul

Lăuda-te-vor poeții,
pretutindenea:
căci vor izvorî de-a pururi

Întru slava morții tale
cântece fără sfârșit.

Corifeea

O, dac-am găsi o cale,
dac-ar sta-n puterea noastră
s-o aducem din nou la lumină!

Corifeul

Fie-ți tărăna ușoară, femeie!

Admet

Eu tuturor supușilor tesalieni
le dau poruncă să jelească pentru noi!

Un an întreg
să tacă lirele și flautele în oraș.

Intră Heracle și însoțitorii lui Heracle.

Heracle

Străini ce locuiți pământul phereean,
Admet este-n palat? Aș vrea să-l întâlnesc.

Corifeul

Privește, cel ce stăpânește-acest pământ,
Admet, acum înaintează din palat.

Admet

(zărindu-l pe Heracle):

Noroc, fiu al lui Zeus, sânge din Perseu!

Heracle

Admet, mai mare al Tesaliilor, noroc!

Admet

L-aș vrea și eu...

Eu astăzi trebuie să-ngrop pe cineva.

Heracle

Ferească-ți zeii de năpastă pe copii!

Admet

Copiii mei sunt în palat, nevătămați.

Heracle

De-i tatăl tău, oricum, destul a viețuit.

Admet

Heracle, tata-i viu și maica mea la fel.

Heracle

Doar nu s-a prăpădit Alcesta, soața ta?

Admet

În două feluri aș putea să-ți dau răspuns.

Heracle

E moartă sau e vie? Ce tot vrei să spui?

Admet

Tu n-ai aflat ce soartă i s-a hărăzit?

Heracle

Ba da: că s-a-nvoit să moară-n locul tău!

Admet

Și cum să mai trăiască dacă s-a-nvoit?

Heracle

Așteaptă pân-atunci, să plângi când va pieri.

Admet

Alesul morții-i mort... și mortul nu mai e...

Heracle

Dar nu e tot atât a fi sau a nu fi!

Admet

Așa crezi tu, Heracle, eu în alt fel cred.

Heracle

(pregătindu-se de plecare):

Îmi pare rău, Admet, că te-ntâlnesc măhnit.

Admet

Cu-aceste vorbe, spune, ce vrei să-mi ascunzi?

Heracle

Mă duc spre altă vatră ca să cer sălaş.

Admet

(oprindu-l)

Stăpâne, nu se poate, nu mă-ndurera!

Heracle

La timp de jale oaspeții nu-s de dorit!

Admet

Cei morți sunt morți! Te rog, poștește-n casa mea.

Heracle

Dar nu se stă la masa celui întristat!

Admet

Odăile de oaspeți sunt în loc ferit.

Heracle

Dă-mi drumul și-ți voi fi mereu îndatorat.

Admet

Nu, n-ai să mergi la vatra unui alt bărbat.

Am să deschid odăile de oaspeți cele mai din fund,

Și-am să le poruncesc acelora ce te-or sluji,

să-ți pregătească un ospăț îmbelșugat!

Heracle și însoțitorii lui intră în palat.

Închideți grabnic porțile lăuntrice,

să nu ne-audă oaspele cum jeluim

când va prânzi, ca nu cumva să-l întristăm.

Corifeea

Ce faci, Admet?

Corifeul

Așa năpăstuit cum ești,

mai ții să-l găzduiești?

Corifeea

Ori poate te-ai smintit?

Admet

Crezi tu că m-ai slăvi dacă l-aș alunga

pe oaspe din cetatea și din casa mea?

El e Heracle, fiu al lui Zeus cel atotputernic!

Corifeea

Atunci de ce-i ascunzi nenorocirea ta de azi?

Admet

El nu s-ar fi învoit să treacă pragul meu,
de-ar fi știut năprasna care m-a lovit.
Vor spune, sigur, unii c-am înnebunit
făcând așa, că poate nu s-ar fi căzut.
Dar casa lui Admet nu știe a-i goni
sau a-i jigni pe oaspeții ce-i bat la porți.

Corifeul

Il văd pe tatăl tău venind...

Pheres

Copile, vin să-mpărtășesc durerea ta.
Într-adevăr, soția care ți s-a stins
era cinstită și-nțeleaptă.

(ridicându-și mâna pentru salutul ritual al morților)

O, tu, ce mi-ai scăpat feciorul și m-ai smuls
din mijlocul restriștii, bun rămas! De-ar fi
să-ți afli fericirea-n celălalt tărâm!

Îți spun, doar astfel căsnicia-i de folos,
altminteri, nici n-ar merita să te-nsotești.

Admet

Nu te-am poftit să vii la-nmormântarea ei
și știu că nu din dragoste te văd aici.

Atunci să fi gemut când eu mă mistuiam,
dar tu te-ai dat în lături, cât ești de moșneag,
lăsând povara morții pentru soața mea
cea tânără.

Eu nu cred că mi-ai fost părinte după trup
și mama, care se fălea că m-a născut,
socot că n-a fost mama mea.

Să nu mă mai numești de-acuma fiul tău.

Pe toți mișei lumii tu i-ai depășit,
căci, ajungând bătrân, cu traiul încheiat,
n-ai vrut, nu te-ai încumetat să te jertfești
în locul fiului. Voi ați îngăduit

să piară o străină; deci o socotesc
și tată-adevărat și mamă tot pe ea.

Bătrânii mint chemându-și moartea ne'ncetat,
plângându-și slăbiciunea și-ndelungul trai,
căci de se-arată moartea, toți se răzgândesc,
iar anii nu li se mai par povară grea.

Pheres

O, fiul meu, pe cine crezi că ocărăști,
pe-un sclav din Lidia sau Frigia plătit
cu banii tăi? Nu știi că sunt tesalian
din neam și liber?

Te-am zămislit și te-am hrănit ca să te fac
stăpânul casei, dar eu nu-s dator să pier
în locul tău! Nu-i nici o lege din bătrâni
precum c-ar trebui

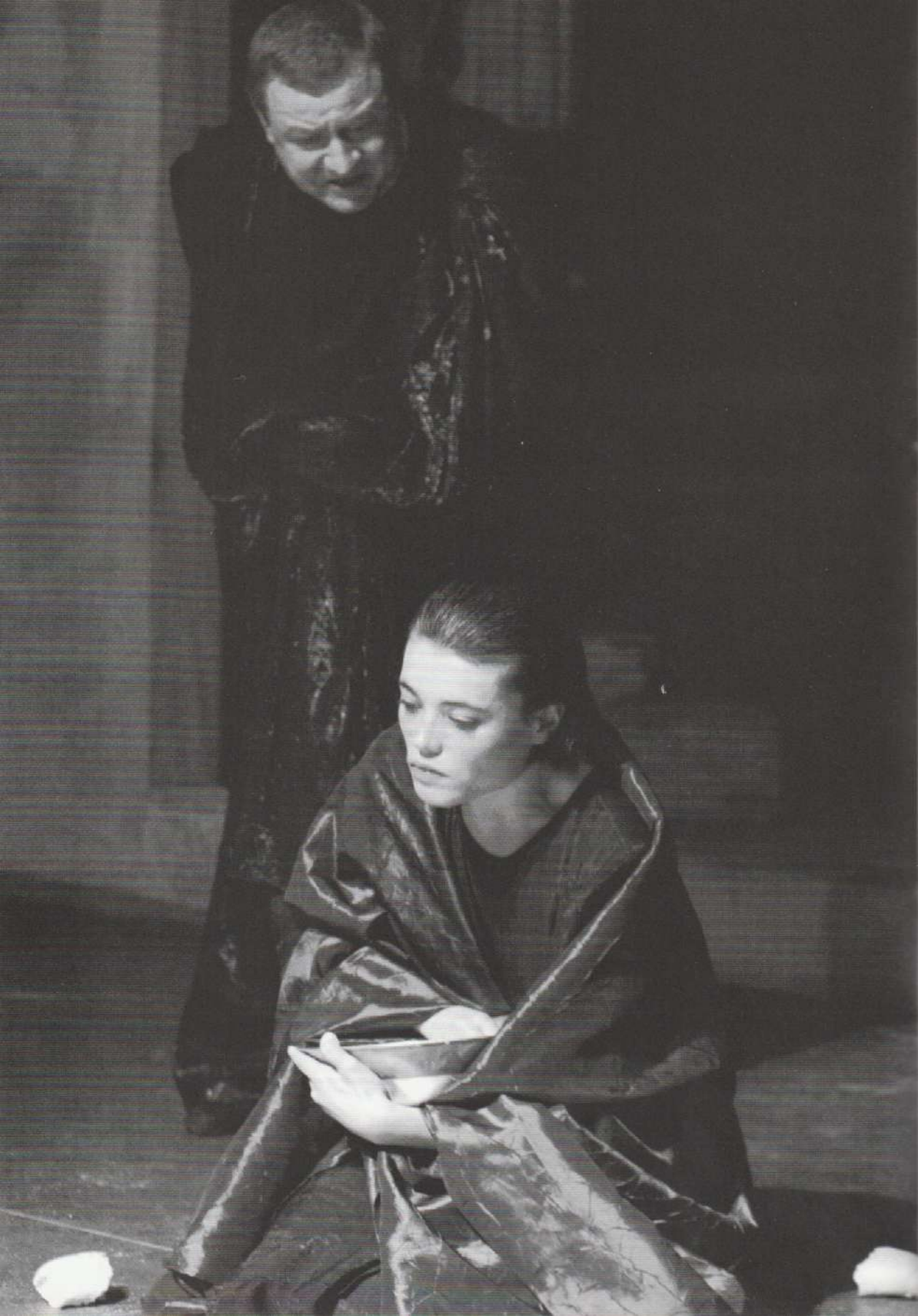
să moară tații-n schimb pentru copiii lor.

Să nu mori pentru mine, după cum nici eu
nu mor în locul tău! Îți place să privești
lumina, și mie-mi place s-o privesc.

O veșnicie vom petrece sub pământ,
în schimb, viața-i scurtă, dar ce dulce e!

Chiar tu, făr' de rușine, te-ai luptat să scapi
de moarte, iar în ceasul rău te-ai strecurat,
jertfind-o pe Alcēsta. Tu mă faci mișel,
nemernice, când o femeie te-a-ntrecut

pierind în locul tău!

Aflat-ai bun tertip s-ajungi nemuritor,
dac-ai să-ți pui nevestele, neconținut,
să moară pentru tine.

Admet

De nu mi-ai fi greșit,
auzzle adevărului nu te-ar durea.

Pheres

Mai rău aș fi greșit murind în locul tău!

Admet

E totuna să mori de tânăr sau bătrân?

Pheres

O dată doar trăim și nu de două ori.

Admet

Atunci să viețuiești cât Zeus, ba mai mult!

Pheres

Ce faci? Îl blestemi pe tatăl tău nevinovat?

Admet

Am priceput că-ți place traiul cât mai lung.

Pheres

Oricum, nu poți să zici c-am omorât-o eu.

Admet

Venire-ar timpul să-mi cerșești vreun ajutor!

Pheres

Însoară-te cu multe, ca să-ți moară-n loc!

Admet

Rușine! N-ai avut curaj să te jertfești!

Pheres

Iubesc lumina soarelui nespus de mult.

Admet

Urâtă și nebărbătească-i firea ta!

Pheres

Odată mort, puțin îmi pasă de bărfeli.

Admet

Vai, bătrânețe, ce nerușinată ești!

Pheres

Ce-i drept, a fost cinstită ea, dar fără minți.

Și tu ești ucigașul ei!

Pheres iese.

Admet

Pieriți, tu, laolaltă cu femeia ta!

Să-mbătrânești mereu, așa cum meritați,

fără copii, deși feciorul vostru-i viu!

Scena rămâne goală. După ce toate zvonurile s-au stins, intră Slujitoarele.

A doua slujitoare

Văzut-am oaspeți numeroși, din multe țări,
veniți în casa lui Admet și le-am slujit
la prânzuri. Însă n-am primit nicicând un om
așa necuviincios ca ăsta.

A treia slujitoare

Luând mereu în mâini pocalu-mpodobit
cu iederă, el soarbe licoarea limpede
a negrelor ciorchine și se-nfierbântă
de flăcările vinului cotropitor.

Prima slujitoare

Și lălăie...cum să nu-l urască
pe oaspele căzut la vreme de necaz?

Intră Heracle.

Heracle

Ascultă, tu, ce mă privești întunecat!
O slugă nu se cade să-l întâmpine
măhnit pe oaspe, ci cu sufletul deschis!
Când știi că sunt prieten cu stăpânul tău,
de ce-mi arăți un chip morocănos și trist
și-atât de-mpovărat c-un doliu străin?
Dar vino, să te-nvăț a fi mai înțelept.
Natura celor muritoare o cunoști?
Nu cred. De unde-ai ști-o? deci, ascultă-mă:
E dat ca oamenii să fie trecători
și nu e nici un muritor să poată ști
de va fi mâine viu, căci drumul sorții lui
e pururea ascuns, de nimeni cunoscut,
de nimeni învâțat. Te-am luminat acum?
Deci, bucură-te, bea, trăiește-ți zi de zi
viața... celelalte sunt numai destin.
Pe cea mai dulce din zeițe s-o cinstești,
pe Kypris, mângâierea muritorilor!
Azvârle-ți grijile, urmează sfatul meu,
de socotești că ți-am vorbit întemeiat!
Eu cred că da. Hai, spulberă-ți amarul tău
și bea cu mine, stăpânind peste-ntâmplări
cu capu-ncununat de flori. Și, negreșit,

ca-n du-te-vino de pocale cadentă,
posomorăta, crunta-ți fire și-ar găsi
un alt liman. Iar dacă suntem muritori,
din cele muritoare să ne-mpărtășim.
Căci pentru oamenii morocănoși și triști,
oricât ar fi de mulți, viața eu socot
că-i pacoste și nu-i viață-ntr-adevăr!

A treia slujitoare

Cele petrecute azi
nu sunt prilej de sărbătoare, nici de răs.

Heracle

Dar moarta-i o străină. Prea nemăsurat
jeliți, în timp ce domni casei vă trăiesc.

Prima slujitoare

Ce spui? Nu știi năpasta care ne-a lovit?

Heracle

Voi să sufăr pentru-n doliu străin?

A doua slujitoare

Este de-al casei și-ncă foarte-apropiat.

Heracle

Oare m-a tănuț Admet vreun nenoroc?

A treia slujitoare

Tu ne-ai cerut sălaş la timp nepotrivit.

Eram îndoliați

și cu veșmânt cernit.

Heracle

Dar cine i-a pierit?

Prima slujitoare

Străine, a murit soția lui Admet!

Heracle

Ce-ai zis?

A doua slujitoare

Nu numai ea, ci noi cu toții am pierit.

Heracle

Am presimțit ceva, dar m-a făcut să cred
că duce la mormânt un om străin.

Și peste voia mea, trecut-am pragul său
și-n casa gazdei primitoare am băut,
în timp ce el avea să-ndure-atâta chin.
Și iată-mă la chef!...

(își azvârle cununa și cuța pe jos)

Dar e și vina voastră, că nu mi-ați spus nimic
despre năpasta ce-a strivit acest lăcaș.

Și unde-i groapa?

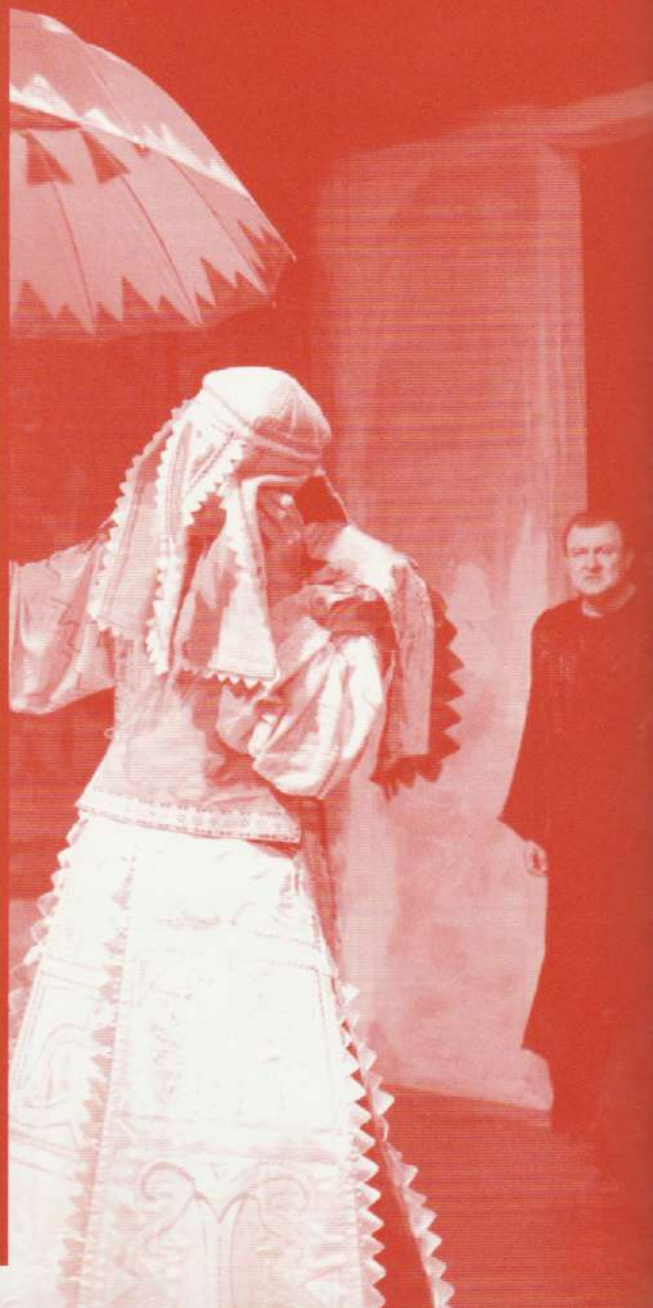
Slujitoarele ies.

Heracle

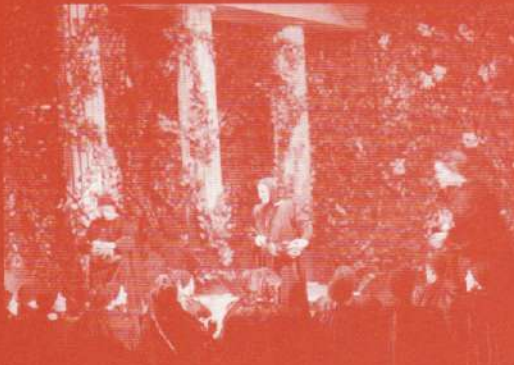
În casele-ntunericului am să merg,
la Core și stăpânul Hades din adânc,
cerând-o pe Alcesta. Și sunt sigur că
din nou am s-o aduc sub soare.

O, inimă mult încercată, braț al meu,
să dovedești acum ce fiu i-a zămislit
Alcmenei din Tirint

Însuși Zeus, cel mai mare dintre zei!

lese Heracle. Intră Admet și corifeii.

Admet

Ferice de morți! Acolo mă vreau,
să-mi aflu popas în casele lor.
Mama născutu-m-a spre nenoroc!

Corifeea

Ce trist e să nu mai privești niciodată
chipul iubit al soției!

Admet

Ce privești cruntă să vezi
odrasle bolnave și paturi de nuntă
zdrobite de moarte, când s-ar putea
să stai ne-nsurat și fără copii.

Corifeul

Curaj, că nu ești întâiu! Ce-ți pierzi soția.

Corifeea

Năpasta pe oameni îi surpă
veșnic tot altfel și altfel.

Admet

De ce mă opriți să m-arunc în mormânt,
în groapa căscată și mort să mă culc
alături de-Alcesta?

Odată, sub focuri de torțe intram
aicea și-n cântec de nuntă,
soția-ndrăgită de mână-o duceam
și-n urmă venea un alai zgomotos
menindu-ne, moartei și mie, noroc...
Iar astăzi, în loc de chiote de nuntași...
O, dragii mei, socot nespun mai fericit
destinul soaței mele, decât este-al meu,

deși nu pare-așa. De-acuma nici un chin
pe ea n-o va mai strânge, că s-a dezlegat
cu slavă de povara multor suferinți.
Desigur că dușmanii mei vor șușoti:
„Priviți, nerușinatul, viu și neatins!
El n-a-ndrăznit să moară, dar, ca un mișel
și-a dat nevasta-n locul lui, spre a scăpa
de Hades. Și se mai fălește că-i bărbat!
Își varsă ura pe părinți, când însuși el
n-a vrut să moară”. Prin această faimă rea
va crește chinul meu. De ce să mai trăiesc,
o, dragii mei, nemernic și nefericit?

Corifeea

Plângând

n-o s-o învii pe-Alcesta...

Corifeul

Chiar și feciorii de zei
se pierd în beznele morții.

Corifeea

Scumpă era când trăia printre noi,
scumpă rămâne și-n moarte.

Corifeul

Ce minunată soție a fost
aleasa iatacului tău.

Corifeea

Nu vrem să-i fie mormântul
numai un loc de repaos,
vrem să-l cinstească drumeții,
ca pe un lucru divin,
să se abată din cale, să spună:
„Uite, aceasta și-a dat

odinioară viața
sotului său, iar acum s-a făcut
preafericită zeiță.
Doamnă, să fii milostivă cu noi".
Așa vor grai către ea.

Se întoarce Heracle ținând de mână o femeie acoperită cu văluri.

Heracle

Admet, mi-ai tănuit că trupul ce-l jeleai
A fost al soției tale și mi-ai dat
sălaş, părând că porți un doliu străin.
Femeia-aceasta la-o și păzește-mi-o,
pân-am să trec din nou pe-aici.
Dacă nu mă mai întorc,
deși eu țin să vin, atunci îți dăruiesc
femeia...

Admet

Te rog din suflet, doamne, dacă stă-n puterea ta,
femeia las-o la un alt tesalian,
ce nu-i îndurerat ca mine. Nu-mi redestepta
nenorocirile. Căci n-aș putea s-o văd
în casa mea fără să plâng;
și dorul meu s-ar face și mai greu.
Si-n casă, unde s-ar cădea să găzduiesc
o tânără femeie!

Heracle

Aș merge, de-aș avea putere, să-ți aduc
nevasta la umină, din tărâmul trist
al umbrelor.

Admet

Sunt sigur c-ai voi să mergi, dar în zadar,
că morții la lumină nu se mai întorc.

Heracle

Cu timpul, chinul încă proaspăt va păli.

Admet

Cu timpul, bine zici, cu timpul voi muri.

Heracle

O căsnicie nouă te-ar mai îmbuna.

Admet

Femeie n-o să doarmă-n așternutul meu.

Heracle

Pentru iubirea de soție te slăvesc.

Admet

Să pier dac-am s-o-nșel, cu toate c-a murit.

Heracle

Acum primește-o pe aceasta-n casa ta.

Admet

Eu nu pot s-o ating.

Heracle

Chiar mâinii tale drepte țin s-o-ncredințez.

Admet

Scăpâne, mă silești, e peste vrerea mea.

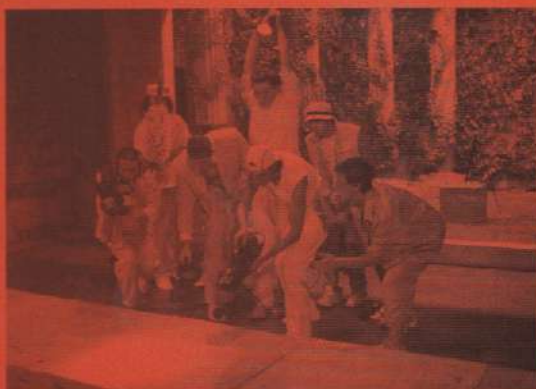
Heracle

Curaj! Acum întinde mâna s-o apuci.

Admet

O-ntind.

Heracle

Ți-e teamă s-o privești. Ai prins-o?

Admet

Da.

Heracle

Păstrează-l, și-ntr-o bună zi
vei spune că Heracle-a fost un oaspe bun.
Privește-l, vezi, nu seamănă cu soata ta?
Și risipindu-ți grijile, fii fericit!

Admet

Făptura ce-o zăresc oare-i soția mea,
sau este jocul unui zeu amăgitor?
Nu-i o nălucă din tărâmul celor morți?

Heracle

Acel ce ți-a fost oaspe nu e vrăjitor!

Admet

Dar cum ai scos-o la lumină dintre morți?

Heracle

Luptându-mă cu demonul ce-o stăpânea.

Admet

Și ea, de ce-a rămas acum fără glas?

Heracle

Nu-ți este îngăduit s-ascuți cuvântul ei
mai înainte să se curețe deplin
de legăturile cu zeii din adânc,
mai înainte să răsară de trei ori
lumina.

Cu bine!

Admet

Poruncă am să dau cetății și întregii țări,
să laude prin coruri tot ce s-a-ntâmpat.

PREMIERA

2003

Redactarea caietului program Roxana Croitoru

Fotografii: de Nicu Cherciu Firma Réel

Graphic Design: **Mircea Baciu** & **Daniella Chiorean**

Tiparul Firma 9